

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 157/07-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészárosa na neverejnom zasadnutí 23. októbra 2007 prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. J. M., B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. P. F., B., ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Ntvš 1/2007 z 26. júna 2007, a takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 26. júna 2007 sp. zn. 2 Ntvš 1/2007, ktorým bola lehota trvania väzby J. M. predĺžená do 30. novembra 2007 p o r u š i l jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júna 2007 sp. zn. 2 Ntvš 1/2007 z r u š u j e v časti týkajúcej sa J. M. a p r i k a z u j e Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby menovaného neodkladne prepustil z väzby na slobodu.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 7 492 Sk (slovom sedemtisícštyristodevät'desiatdva slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. P. F. do 1 mesiaca od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2007 doručená sťažnosť JUDr. Ing. J. M. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. júna 2007 a konaním mu predchádzajúcim.

Porušenie svojich základných práv videl sťažovateľ v tom, že:

- väzba mu bola druhýkrát predĺžená bez osvedčenia konkrétnych skutkových okolností, teda nedôvodne,
- vyhlásením rozsudku vo veci samej 27. apríla 2007 bolo dokazovanie skončené, a tým pominul akýkoľvek dôvod ďalšej väzby,
- pominula aj existencia hrozby, že prepustením obvineného bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania,
- rozhodnutie o predĺžení väzby je pre abstraktné úvahy nepreskúmateľné, arbitrárne a s výraznými znakmi svojvôle.

Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie namietaných základných práv a slobôd a napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu zrušil.

2. Ústavný súd uznesením z 28. augusta 2007 sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie citovaných práv a slobôd v súvislosti s právom na spravodlivé súdne konanie pri rozhodovaní o väzbe, prijal na ďalšie konanie. Sťažovateľ súhlasil s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom.

3. Najvyšší súd nereagoval na doručенú výzvu ústavného súdu, aby sa vyjadril k obsahu sťažnosti, a to ani na urgenciu z 2. októbra 2007. Ústavný súd však zistil, že tento súd na neverejnom zasadnutí 11. októbra 2007 zrušil rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) a vec mu vrátil na nové prerokovanie a rozhodnutie; v čase rozhodovania ústavného súdu kasačné rozhodnutie ešte nebolo vyhotovené.

4. Pre posúdenie ústavnej sťažnosti boli rozhodujúce nasledujúce skutočnosti, ktoré sú objektívne zistiteľné zo spisu špeciálneho súdu vedeného pod sp. zn. PK-1 Tš 8/2005.

5. Sťažovateľ pri prepúšťaní z väzby na slobodu 26. mája 2004 oznámil orgánom činným v trestnom konaní, že sa bude „*zdržiavať na mieste trvalej adresy v B. (...) (kde mu má byť doručovaná úradná korešpondencia), alebo O., okr. Z. na svojej (...), nachádzajúcej sa za obcou O.*“. V spise je rovnako založený list sťažovateľa (jeho právneho zástupcu) z 26. mája 2004, v ktorom oznámil Prezídiu policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii (doručený 27. mája 2004), že sťažovateľ sa bude zdržiavať „*v B. (...), alebo v objekte, v ktorom bol zadržaný 27. 6. 2003, O. (...), a to aj ako adresy pre doručovanie písomností*“. Naostatok sťažovateľ listom z 24. novembra 2006 oznámil špeciálnemu súdu, že „*bol prepustený z ústavnej liečby do domáceho liečenia a požiadal súd, aby mu doručované rozhodnutia zasielali do O.*“.

6. Sťažovateľ bol uznesením špeciálneho súdu z 1. decembra 2006 opäť vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku aj po tom, čo sám oznámil policajnému orgánu, že sa zdržiava na adrese, ktorú uviedol orgánom činným

v trestnom konaní, a kde mohol preberať ich zásielky. Skutočnosť, že sa sťažovateľ od svojho prepustenia z väzby 4. augusta 2004 zdržiaval na dvoch miestach, v B. a (podstatne v ďaleko viac prevyšujúcom čase) v O., sa však mal súd dozvedieť až z vyjadrenia jeho obhajcu na výsluchu 1. decembra 2006, lebo mu nebola oznámená včas, teda pred tým, než súd vykonal voči nemu akýkoľvek procesný úkon.

7. Najvyšší súd uznesením z 19. decembra 2006 sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu špeciálneho súdu z 1. decembra 2006 zamietol s odôvodnením, že „*Okolnosť, že obžalovaný v roku 2004 uviedol policajným orgánom, že títo mu môžu osobne doručovať zásielky do usadlosti v lese neznamená, že takúto povinnosť má aj súd. Súd mal k dispozícii potvrdenie o práceneschopnosti, z ktorej bola zrejmá aj adresa, na ktorej sa mal obžalovaný počas nej zdržiavať. Je nemysliteľné, aby obžalovaný uviedol niekoľko adres orgánom činným v trestnom konaní, neinformoval súd o svojom pohybe a tento bol povinný pred každým procesným úkonom po obžalovanom pátrať, kde sa momentálne nachádza. Navyše doposiaľ zásielky preberal na mieste trvalého pobytu a teda bolo jeho povinnosťou prípadnú zmenu pobytu včas a riadne súdu oznámiť*“.

8. Sťažovateľ podal 21. decembra 2006 žiadosť o prepustenie z väzby na písomný sľub a peňažnú záruku, ktorú špeciálny súd 26. januára 2007 zamietol a najvyšší súd 23. februára 2007 zamietol aj jeho sťažnosť.

9. Špeciálny súd požiadal o predĺženie väzby u sťažovateľa do 30. septembra 2007; najvyšší súd žiadosti vyhovel a väzbu predĺžil do 30. júna 2007.

10. Sťažovateľ 13. marca 2007 opäť požiadal o prepustenie z väzby na písomný sľub a zvýšenú peňažnú záruku; špeciálny súd uznesením z 23. marca 2007 túto žiadosť zamietol a urobil tak aj po zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu 27. apríla 2007.

11. Špeciálny súd návrhom z 11. júna 2007 požiadal o ďalšie predĺženie lehoty trvania väzby do 30. novembra 2007 s odôvodnením, že:

- sťažovateľ bol 27. apríla 2007 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov, čo znásobuje obavu, že v prípade právoplatného uznania viny by mohol mariť výkon súdom uloženého trestu,
- reálne hrozí, že by sa obžalovaný snažil vyhnúť trestnému stíhaniu a mariť tak priebeh trestného konania.

12. Najvyšší súd uznesením z 26. júna 2007 sťažovateľovi predĺžil trvanie väzby do 30. novembra 2007 z dôvodu, že sa „stotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu, že doterajšie správanie sa obžalovaného v priebehu trestného konania – jeho snaha vycestovať do zahraničia, okolnosť, že sa nezdržiaval na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní, nepreberal zásielky týchto orgánov, jeho práceneschopnosť kombinovaná s udelením, resp. s neudelením súhlasu na konanie v jeho neprítomnosti – v náväznosti aj na skutočnosť, že bol odsúdený na dlhoročný nepodmienečný trest odňatia slobody, aj keď doposiaľ neprávoplatne, dostatočne reálne vzbudzuje aj v tomto štádiu konania obavu, že pokiaľ by bol prepustený na slobodu, mohol by sa trestnému stíhaniu, prípadne i trestu v prípade právoplatného uznania viny vyhýbať, a tak mariť ďalší priebeh trestného konania. Tieto konkrétne skutočnosti, aj podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zakladajú dôvod väzby podľa § 67 ods. 3 písm. a) Tr. por.“ (správne malo ísť zrejme o § 71 ods. 2 písm. a) Tr. por. – poznámka ústavného súdu).

13. Spis sa od 13. júna 2007 nachádza na najvyššom súde, ktorý 11. októbra 2007 rozhodol na neverejnom zasadnutí o odvolaní sťažovateľa tak, že zrušil rozsudok špeciálneho súdu a vec mu vrátil na nové prerokovanie a rozhodnutie.

14. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17. ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov (zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán), pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa ustanovenia § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku platného od 1. januára 2006 ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby ak je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, alebo inak vedome marí vykonávanie nariadených úkonov.

16. Ústavný súd už mnohokrát vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že nie je súčasťou všeobecnej súdnej sústavy a neprislúcha mu preto vykonávať dohľad nad rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov. Do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je oprávnený zasiahnuť len vtedy, ak došlo ich právoplatným rozhodnutím v konaní, ktorého bol sťažovateľ účastníkom, k porušeniu základných práv a slobôd chránených ústavným poriadkom Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že sa sťažovateľ dovoľával ochrany svojho základného práva na nedotknuteľnosť osobnej slobody, ako aj práva na spravodlivý proces, preskúmal ústavný súd napadnuté rozhodnutie i konanie mu predchádzajúce a po zvážení argumentov a námietok vznesených sťažovateľom dospel

k záveru, že podaná ústavná sťažnosť je opodstatnená. Z hľadiska ústavnoprávneho, ktoré zakladá ingerenciu ústavného súdu do jurisdikčnej činnosti najvyššieho súdu, tak zistil, že ten vo svojej rozhodovacej činnosti postupoval v rozpore s čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Posudzovanie existencie väzobných dôvodov je vecou často obtiažnou a subtílnou a všeobecné súdy musia striktné vychádzať zo zistených konkrétnych skutočností zakladajúcich jednotlivé väzobné dôvody. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou všeobecných súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie tej ktorej veci musia (mali by) svedomito posúdiť (v ktoromkoľvek štádiu konania), či vzatie do väzby alebo jej predĺženie je opatrením nevyhnutným pre dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení všetkého úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre výklad tohto znaku, resp. pre aplikáciu už citovaného zákonného ustanovenia preto nie sú (ani nemôžu byť) dané objektívne a nemenné kritériá, ktoré je naopak potrebné vyvodiť vždy z povahy konkrétnej a individuálnej veci, vrátane osoby obvineného, z jeho osobných pomerov, rozsahu potrebného dokazovania, z jeho náročnosti a pod.

18. Do týchto úvah (a rozhodnutí nimi podložených) vychádzajúcich zo skutkových zistení a v čase rozhodovania najvyššieho súdu o predĺžení väzby známych ústavných súdov v zmysle dnes už ustálenej judikatúry (porov. III. ÚS 128/05, III. ÚS 38/01) sa cíti oprávnený zasiahnuť spravidla len vtedy, ak nie je rozhodnutie o predĺžení väzby podložené zákonným dôvodom buď vôbec, alebo ak tvrdené (a nedostatočne zistené) dôvody väzby sú v extrémnom rozpore s kautelami vyplývajúcimi z ústavného poriadku republiky, príp. s medzinárodnými zmluvami, ktorými je v tomto smere Slovenská republika viazaná.

19. Tieto podmienky zásahu ústavného súdu v posudzovanej veci do rozhodnutia o predĺžení väzby boli naplnené.

20. Z uvedenej rekapitulácie podstatných skutočností týkajúcich sa predmetu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sa najvyšší súd nedostatočne vysporiadal s dôvodmi

špeciálneho súdu, obsiahnutými v jeho návrhu na opätovné predĺženie väzby aj po tom, čo už vo veci meritórne rozhodol a uspokojil sa len s konštatovaním, že sú naďalej naplnené dôvody väzby podľa § 67 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku (viď bod 12).

21. Takúto argumentáciu však nemožno akceptovať. Ako bolo uvedené, orgány činné v trestnom konaní boli podľa obsahu spisu už 26. mája 2004 (a naostatok 27. novembra 2006) informované o tom, že sa sťažovateľ zdržuje na adrese svojho konkrétne uvedeného prechodného bydliska v O., takže mu bolo potrebné doručovať úradné listiny v prvom rade na túto adresu, a nie len na adresu jeho trvalého pobytu v B. Ostatne na uvedenú skutočnosť procesný súd výslovne upozornil právny zástupca sťažovateľa a na tejto adrese bol sťažovateľ aj zatknutý príslušným orgánom činným v trestnom konaní dňa 1. decembra 2006 po tom, čo im opätovne oznámil túto adresu po zistení, že sa po ňom „pátra“.

22. Možno súhlasiť s námietkami sťažovateľa ohľadne jeho výhrad k zaisteniu doručenia rozhodnutí (ktoré mohol inak preberať jeho právny zástupca podľa ustanovenia § 137 Trestného poriadku) a k zabezpečeniu jeho prítomnosti pred orgánmi činnými v trestnom konaní, že ich postup bol nedôsledný, povrchný či mocenský, zrejme vedený s vopred určeným cieľom vziať sťažovateľa do väzby, a to bez ohľadu na to, že im chýbala práve tá dôvodná obava o existenciu konkrétnych skutočností, ktoré by súdy oprávnene viedli k úvahe, že by sa sťažovateľ správal spôsobom uvedeným v ustanovení § 67 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku.

23. V tomto smere treba konštatovať, že doručovanie písomností sťažovateľovi nebolo vykonávané spôsobom, ktorý umožňuje zákon (§ 62 Trestného poriadku), v dôsledku čoho neboli využité možnosti, ktoré pre doručenie písomností určite mohli viesť a aj napriek tomu bol nakoniec súdmi prijatý záver, že sťažovateľ sa trestnému stíhaniu, ako aj preberaniu písomností úmyselne vyhýbal.

24. Obsah pojmu „miesto pobytu“, tak ako ho užíva špeciálny súd, je dogmatický, a teda v rozpore so súčasným platným právnym stavom. V modernej spoločnosti treba akceptovať, že fyzická osoba sa zdržiava (býva) na viacerých miestach, pričom so všetkými

týmito miestami (prípadne len s niektorými) môže byť spojený jej úmysel sa tu zdržiavať trvalo. Typicky ide o situáciu, kedy fyzická osoba pravidelne v určitom období roka, či iného časového vymedzenia, býva na rôznych miestach a všetkým je vlastne aj známe, že táto osoba tu býva trvalo.

25. Pojmom „zdržiava sa na adrese“ alebo „preberanie zásielok na adrese“ sa preto rozumie každá adresa, ktorú obvinený (sťažovateľ) uviedol orgánom činným v trestnom konaní (a to sa vzťahovalo aj pre súd), a môže ísť o adresu trvalého alebo prechodného bydliska, či inak určenú adresu. Preto za takú adresu u sťažovateľa bolo treba považovať obidve oznámené adresy (body 5 a 21).

26. V tomto smere ústavný súd považuje za neprijateľné, aby sa súdna prax demokratického štátu stavala k občanom majúcim viacero „pobytových miest“ vo vzťahu k obmedzeniu ich slobody nepriaznivejšie než judikatúra z totalitného obdobia (porov. rozhod. č. 8/1989 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, alebo č. 3/1989 Bulletinu Najvyššieho súdu Českej republiky a p.).

27. Trestný poriadok umožňuje, aby súd opätovne rozhodol o vzatí obvineného do väzby v tej istej veci po tom, keď bol obvinený prepustený z väzby na slobodu.

28. Podmienkou aplikácie postupu podľa citovaného ustanovenia je nielen to, aby vznikol niektorý z dôvodov väzby tu uvedených, ale aby aj niektorá z týchto skutočností reálne nastala. Kritériá uvedené v ustanovení § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, teda vyžadujú pre rozhodnutie o ponechaní obvineného, resp. obžalovaného alebo odsúdeného vo väzbe sprísnené a zároveň konkrétne podmienky pre vyvodenie záveru, ktorý odôvodňuje ďalšie držanie väzobne stíhanej osoby.

29. Pri väzbe útekovej (§ 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku pod pojmom „konkrétnych skutočností“ treba rozumieť okrem výšky hroziaceho trestu rovnako (kumulatívne) mieru usporiadanosti životných pomerov obvineného, okolnosť, či má trvalý pobyt v tuzemsku, či sa zdržiava na adresách, ktoré sám uvádzal alebo či súdne písomnosti,

ktoré sú mu zasielané na oznámenú adresu, (ne)odmietal prevziať a pod. Záver všeobecného súdu v tomto smere nie je daný na voľnú úvahu, lebo nemôže byť výrazom ľubovôle, ale musí byť náležite odôvodnený.

30. Konkrétne skutočnosti odôvodňujúce predĺženie väzby musia byť dané v čase rozhodovania o tomto zabezpečovacom prostriedku, ale toto pravidlo nemožno vykladať tým spôsobom, že je možné vychádzať len z konania obvineného v práve prítomnej chvíli. Existenciu týchto skutočností možno vyvodzovať aj zo správania sa obvineného v minulosti, ale najmä len minulosti nedávnej.

31. Najvyšší súd dôvod útekovej väzby u sťažovateľa videl v bližšie nešpecifikovanej snahe vycestovať do zahraničia (zrejme mal na mysli ešte v čase pred prvým zadržaním na jar r. 2003), v nezdržiavaní sa na jednej adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní a v nepreberaní zásielok na tejto adrese (sťažovateľ uviedol dve adresy, na ktorých sa zdržiaval, a kde mu mal súd doručovať), v jeho práceneschopnosti (?) kombinovanej s udelením, resp. neudelením súhlasu na konanie v jeho neprítomnosti a že bol odsúdený (neprávoplatne) na dlhoročný nepodmienečný trest odňatia slobody.

32. Takéto hodnotenie relevantných skutočností v napadnutom uznesení je podľa názoru ústavného súdu veľmi vágne, povrchné, skreslené a protirečivé, vedené len obyčajným rutinným formalizmom špeciálneho súdu kladne rozhodnúť o návrhu na predĺženie väzby, ktoré je v rozpore s ústavným poriadkom Slovenskej republiky, lebo nespĺňa materiálne nároky ustanovenia § 134 ods. 2 Trestného poriadku, čím je eliminovaná záruka ochrany proti ľubovôli.

33. Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavuje predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, ako aj pojmu právneho štátu a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodniť,

a to v trestnom konaní v prípade uznesenia spôsobom zakotveným v ustanovení § 134 ods. 2 Trestného poriadku. V žiadnom prípade iba domnienky a obavy pre uvalenie (predĺženie) väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku nepostačujú, ak nie sú podložené konkrétnymi reálnymi skutočnosťami existujúcimi v čase rozhodovania. Také úvahy v danej fáze konania sú úvahami v podstate hypotetickými, bez vyjadrenia onej konkrétnej skutočnosti odôvodňujúcej obavu z predpokladaného následku uvedeného v citovanom zákonnom ustanovení.

34. Väzba je v každom trestnom konaní len výnimočným opatrením zaisťovacieho charakteru a je na mieste len vtedy, pokiaľ rovnaký účel nemožno dosiahnuť inak. Ustanovenie § 71 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku nemožno teda chápať ako mechanický pokyn pre obligatórne trvanie väzby, do ktorej bol sťažovateľ ako obvinený vzatý v prípravnom (súdnom) konaní, až do doby, kým súd právoplatne nerozhodne. Takáto väzba musí trvať len nevyhnutnú dobu. Skončenie vyšetrovania a vynesenie prvostupňového rozhodnutia (i keď z hľadiska väzby na to nemožno mechanicky poukazovať) je predsa len skončenie určitej fázy trestného konania, a tak bolo na mieste v tejto dobe osobitne a hlavne starostlivejšie skúmať trvanie ďalších dôvodov väzby než pred jeho vynesením.

35. Ústavný súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že najvyšší súd svojím postupom a rozhodnutím porušil citované ustanovenia ústavy i dohovoru. Preto jeho rozhodnutie zrušil a prikázal najvyššiemu súdu, aby sťažovateľa neodkladne prepustil z väzby na slobodu.

36. Z toho vyplýva, že držanie sťažovateľa vo väzbe v čase od vydania napadnutého uznesenia najvyšším súdom až do okamžiku vykonateľnosti tohto nálezu, ktorým sa toto uznesenie zrušuje, je preto podľa ústavného súdu nezákonné. Ústavný súd však nie je povolaný na to, aby rozhodoval o prepustení sťažovateľa z väzby na slobodu. To musí urýchlene urobiť najvyšší súd, lebo každý ďalší deň i hodina strávená vo väzbe by mohla byť považovaná za pokračovanie v neústavnom zásahu do osobnej slobody sťažovateľa, ak nebude ihneď postupované ústavne súladným spôsobom.

37. Z dôvodu náhrady trov právneho zastúpenia priznal ústavný súd úspešnému sťažovateľovi sumu 7 492 Sk, a to za dva úkony po 2 970 Sk, plus dva režijné paušály po 178 Sk a 19 % DPH v sume 1 196 Sk, ktorú najvyšší súd zaplatí do 1 mesiaca od právoplatnosti nálezu do rúk jeho právneho zástupcu.

38. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou“ rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2007